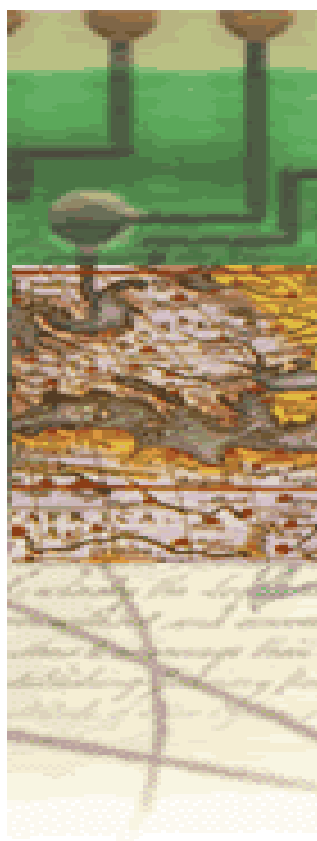

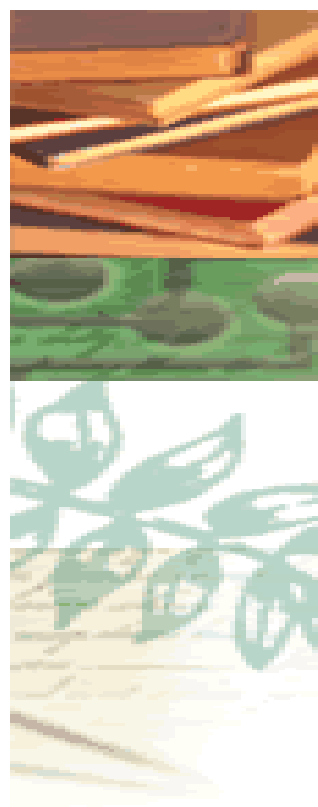
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ – ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ
(DIGITAL LIBRARY FEDERATION – DLF)
ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΑΚΟΥ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ

Εργασία για το μάθημα του Ζ' εξαμήνου
Ηλεκτρονική Δημοσίευση

Διδάσκων: Σαράντος Καπιδάκης

Φοιτήτρια: Αποστολάκη Ζαχαρένια, ΑΜ 2003079

ΚΕΡΚΥΡΑ
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη	σ. 3
Εισαγωγή	σ. 4 - 7
Κυρίως Μέρος	σ. 8
• Ψηφιακές Συλλογές	σ. 8 - 13
• Ψηφιακή παραγωγή	σ. 14- 17
• Ψηφιακή διατήρηση	σ. 18 - 23
• Χρήση και Χρήστες	σ. 24 - 26
• Σχεδιασμός ψηφιακών βιβλιοθηκών, συστημάτων και εργαλείων	σ. 27
Συμπεράσματα	σ. 28 - 29
Βιβλιογραφία	σ. 30

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία έλαβε χώρα στα πλαίσια του μαθήματος «Ηλεκτρονική Δημοσίευση» του Ζ' εξαμήνου του Ιονίου Πανεπιστημίου – Τμήμα Αρχειονομίας – Βιβλιοθηκονομίας, μάθημα του καθηγητή κ. Σαράντου Καπιδάκη.

Για την πληρέστερη κατανόηση των σκοπών του μαθήματος, το οποίο παρουσιάζει τον τρόπο δημοσίευσης στα ηλεκτρονικά μέσα, ζητήθηκε από τους φοιτητές η εκπόνηση της παρούσας εργασίας.

Μέσω της έρευνας στο Διαδίκτυο, το οποίο είναι ο πυρήνας των νέων μέσων, που έχουν πλέον κατακλύσει κάθε τομέα σύγχρονης πρακτικής, αναζητήθηκαν θέματα σχετικά με το περιεχόμενο του μαθήματος –προκειμένου να γίνει και πρακτική εξάσκηση στα όσα γράφονται από τον υπεύθυνο καθηγητή στα σχετικά εγχειρίδια.

Κατόπιν προσεκτικής αναζήτησης στον Παγκόσμιο Ιστό επελέγη το παρόν θέμα, το οποίο παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον, καθώς αναφέρεται στους τρόπους της ηλεκτρονικής παραγωγής, μέσω της παρουσίασης ενός οργανισμού, ο οποίος έχει καταφέρει να συμπεριλαμβάνει στα μέλη του αρκετές από τις σημαντικότερες βιβλιοθήκες - από τη μυθική βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας μέχρι την βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου του Γέηλ- προκειμένου να εξυπηρετηθεί ο κοινός σκοπός της ψηφιακής συλλογής, παραγωγής, διατήρησης, αλλά και ο σχεδιασμός νέων ψηφιακών βιβλιοθηκών και συστημάτων.

Παράλληλα, παρουσιάζεται και η γενική θεώρηση της έννοιας «ψηφιακή βιβλιοθήκη», οι τρόποι με τους οποίους αναδείχθηκε σε κυρίαρχο μέσο με την πάροδο του χρόνου, καθώς και οι ενέργειες που χρειάστηκαν, προκειμένου κάτι που ξεκίνησε ως ουτοπία να αναδειχθεί σε βασικό σημείο αναφοράς – όχι μόνο στον ακαδημαϊκό χώρο, αλλά και στην καθημερινή πρακτική όλων μας, ανεξαρτήτου χρώματος, ηλικίας, μορφωτικού ή κοινωνικού επιπέδου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα εργασία θα παρουσιαστούν οι πληροφορίες οι σχετικές με τον οργανισμό Digital Library Federation – DLF¹, όπως αυτές προκύπτουν από τη μεθοδική μελέτη της Ιστοσελίδας του. Πιο αναλυτικά, παρουσιάζεται ο τρόπος λειτουργίας του, οι παροχές, οι αρμοδιότητες, τα μέλη και οι συνεργάτες του.

Επίσης, οι δραστηριότητές του, οι οποίες έχουν ενιαίο σκοπό και στόχο: την με κάθε τρόπο ανάδειξη των ψηφιακών συλλογών – βιβλιοθηκών. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι:

- Ψηφιακές Συλλογές: Ο οργανισμός έχει ως σκοπό την τεκμηρίωση και διάδοση στρατηγικών για την ανάπτυξη εύρωστων και συνεχώς ενημερούμενων ψηφιακών συλλογών, ενθαρρύνοντας παράλληλα την ανάπτυξη νέων συλλογών και υπηρεσιών σχετικών με τις συλλογές.
- Ψηφιακή παραγωγή: Πρωτοβουλίες του οργανισμού για την προώθηση διεθνών προτύπων και πρακτικών, μέσω της ταυτοποίησης, τεκμηρίωσης και προώθησης των προτύπων που αποσκοπούν στην αποτελεσματική πρόσκτηση, ανταλλαγή, διατήρηση και αποτίμηση των συλλογών και των υπηρεσιών των ψηφιακών βιβλιοθηκών.
- Ψηφιακή διατήρηση: Συνεργασία του οργανισμού και με άλλους φορείς για τη διασφάλιση της μακροχρόνιας πρόσβασης στα ψηφιακά διανοητικά και επιστημονικά αρχεία, μέσω πρακτικών εφαρμογών και έρευνας.
- Χρήση και Χρήστες: Χρηματοδότηση από τον οργανισμό πρωτοβουλιών για τη βοήθεια των βιβλιοθηκών σχετικά με την ανάλυση των τρόπων δημιουργίας της πληροφορίας, της συγκέντρωσής της στις συλλογές και της παρουσίας της στο διαδύκτιο.
- Σχεδιασμός ψηφιακών βιβλιοθηκών, συστημάτων και εργαλείων: Λήψη αρμοδιοτήτων για την ανάπτυξη σχεδιασμού των ψηφιακών βιβλιοθηκών, μέσω της ανάπτυξης προτύπων για συστήματα βιβλιοθηκών, της αναζήτησης νέων τάσεων και τεχνικών, της ενθάρρυνσης μεταφοράς τεχνολογιών και του διαμοιρασμού της πληροφορίας μεταξύ των μελών του οργανισμού και των

---

¹ <http://www.diglib.org>

διάφορων εμπορικών τομέων, αλλά και μέσω της διάδοσης της επικοινωνίας μεταξύ οργανισμού και ευρύτερου κοινού σε τεχνικά και άλλα επίπεδα.

Πρίν όμως αρχίσει η ανάλυση των μερών θεωρείται απαραίτητο να δοθεί ο ορισμός της ψηφιακής βιβλιοθήκης – τουλάχιστον με τον τρόπο που καταγράφεται, άρα και ακολουθείται, από τον ίδιο τον οργανισμό με σκοπό την αγαστή συνεργασία μεταξύ των μελών αυτού.

«Οι ψηφιακές βιβλιοθήκες είναι οργανώσεις, οι οποίες παρέχουν τους πόρους - συμπεριλαμβανομένου του ειδικευμένου προσωπικού - με σκοπό να επιλέξουν, να δομήσουν, να προσφέρουν τη διανοητική πρόσβαση, καθώς και να ερμηνεύσουν, να διανείμουν, να διατηρήσουν την ακεραιότητα, αλλά και να εξασφαλίσουν τη συνέχιση με την πάροδο του χρόνου των συλλογών των ψηφιακών εργασιών έτσι ώστε να είναι εύκολα και οικονομικά διαθέσιμες προς χρήση από μία καθορισμένη κοινότητα ή ένα σύνολο κοινοτήτων». ²

Φυσικά, η ψηφιακή βιβλιοθήκη έχει πολλές έννοιες, οι οποίες απορρέουν από τα διάφορα είδη περιεχομένων που μπορεί να έχει. Για παράδειγμα, μπορεί να αναφέρεται κανείς στην έννοια της συλλογής χωρίς να γίνει αναφορά στην οργάνωση, στη διανοητική δυνατότητα πρόσβασης ή στις ιδιότητες των υπηρεσιών. Με την έννοια, άλλωστε αυτή αποδίδεται στο Παγκόσμιο Δίκτυο ο όρος ψηφιακή βιβλιοθήκη. Ακόμα, μπορεί να αναφέρεται στην οργάνωση που υπάρχει κάτω από τη συλλογή (τη δομή δηλαδή αυτής), ή ακόμα πιο συγκεκριμένα στο βασισμένο σε υπολογιστή σύστημα στο οποίο βρίσκεται η συλλογή.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα προσπάθειας καθορισμού της ψηφιακής βιβλιοθήκης, αλλά και συνειδητοποίησης της προσφοράς της αποτελεί το ψηφιακό πρόγραμμα πρωτοβουλίας βιβλιοθηκών NSF – National Science Foundation³, με τη διοργάνωση του εργαστηρίου για τις κοινωνικές πτυχές των ψηφιακών βιβλιοθηκών⁴. Ένα εργαστήριο που συγκέντρωσε μελετητές, ερευνητές, και επαγγελματίες από την κοινότητα των μελετητών, οι οποίοι ενδιαφέρονται για τις κοινωνικές πτυχές των ψηφιακών βιβλιοθηκών.

Οι στόχοι τους ήταν να αξιολογήσουν την υπάρχουσα γνώση, η οποία τροφοδοτεί την έρευνα και να προτείνουν μια ερευνητική ημερήσια διάταξη που θα έθετε νέες ερωτήσεις για το χώρο. Η πρόταση ήταν να γίνει ο καθορισμός των ψηφιακών

---

² <http://www.diglib.org/about/dldefinition.htm>

³ <http://www.nsf.gov>

⁴ http://dlis.gseis.ucla.edu/DL/UCLA_DL_Report.html

βιβλιοθηκών που καλύπτει δύο συμπληρωματικές ιδέες: η μια υπογραμμίζει την επέκταση και ενίσχυση της υπάρχουσας αποθήκευσης πληροφοριών και των συστημάτων ανάκτησης, που ενσωματώνουν τα ψηφιακά στοιχεία και τα μεταδεδομένα με οποιαδήποτε μορφή, ενώ η δεύτερη υποστηρίζει ότι το σχέδιο, η πολιτική, και η πρακτική θα πρέπει να ανακλούν το κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο υφίστανται.

Προτάθηκε λοιπόν ένας πρότυπος κύκλος ζωής πληροφοριών για την επεξήγηση της ροής των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στη δημιουργία, την έρευνα, και τη χρήση των πληροφοριών και των σταδίων μέσω των οποίων οι πληροφορίες διαχέονται: δραστηριότητα, αδράνεια, και διάθεση. Τα ερευνητικά ζητήματα που προέκυψαν στο εργαστήριο οργανώθηκαν σε τρεις εστιάζσεις: ανθρωποκεντρική, αντικειμενοκεντρική, και συστηματοκεντρική, με τη σύσταση ότι η έρευνα πραγματοποιείται για αυτά τα θέματα, ότι οι μελετητές κάθε επιστήμης ενθαρρύνονται για την ανάπτυξη κοινών προγραμμάτων, στα οποία οι μελετητές και οι επαγγελματίες απασχολούνται μαζί, και τα οποία οι ψηφιακές βιβλιοθήκες αναπτύσσουν και αξιολογούν σε λειτουργικά συστήματα και περιβάλλοντα εργασίας.

Συμπέρασμα του εργαστηρίου υπήρξε, ότι μόνο με αυτόν τον τρόπο μπορούν να χτιστούν οι ψηφιακές βιβλιοθήκες, προκειμένου να υποστηριχθούν οι διαφορετικές κοινότητες των χρηστών στις επαγγελματικές, εκπαιδευτικές, και ψυχαγωγικές δραστηριότητές τους.

Ακόμη, οι ψηφιακές βιβλιοθήκες θα πρέπει να διαχωριστούν από τα ψηφιακά αρχεία, προκειμένου να δοθεί έμφαση στις συλλογές, ή - όπως στο παράδειγμα του RLG - The Research Libraries Group⁵ - να ενδυναμωθεί η λειτουργία της διατήρησης.

Ο παραπάνω ορισμός της ψηφιακής βιβλιοθήκης θα μπορούσε, φυσικά, να αναθεωρηθεί ή και να βελτιωθεί. Εντούτοις, προορίζεται στην παρούσα έρευνα κυρίως να καταδείξει ότι υπάρχει ένα σύνολο ιδιοτήτων που δίνει τη συνοχή στην έννοια των ψηφιακών βιβλιοθηκών. Αυτές οι ιδιότητες περιλαμβάνουν το ρόλο της συλλογής, της οργάνωσης, της διατήρησης, της πρόσβασης και της οικονομίας. Η ανάπτυξη αυτών των ιδιοτήτων, άλλωστε, ήταν που οδήγησε σε ένα πρόγραμμα για την ανάπτυξη των «συνενωμένων σε ομοσπονδία» ψηφιακών βιβλιοθηκών.

---

⁵ <http://www.rlg.org/>

Παράλληλα, ο ορισμός αυτός υπογραμμίζει και ότι οι «ψηφιακές βιβλιοθήκες» πρέπει να διασαφηνιστούν και να ειπωθούν σε σχέση με τις κοινότητες που εξυπηρετούν.

Και αυτή είναι η αρμοδιότητα του οργανισμού DLF, ο οποίος στοχεύει στην τοποθέτηση της ανάπτυξης των ψηφιακών βιβλιοθηκών σε ένα ευρύτερο πλαίσιο. Λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα και τις δαπάνες των ψηφιακών βιβλιοθηκών, οι προσπάθειες του οργανισμού και οι όποιες επενδύσεις του πρέπει να έχουν επίγνωση και στρατηγικό σχεδιασμό για να εξετάσουν τους μεγαλύτερους θεσμικούς και κοινωνικούς στόχους των συμμετεχόντων σε αυτόν.

ΚΥΡΙΩΣ ΜΕΡΟΣ

ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΣΥΛΛΟΓΕΣ

Στο χώρο των ψηφιακών βιβλιοθηκών, οι συλλογές μετασχηματίζονται μέσω της ολοκλήρωσης των νέων μορφών, του εξουσιοδοτημένου περιεχομένου και από τις πληροφορίες για τις οποίες η βιβλιοθήκη έχει ελάχιστο ή και κανέναν άμεσο διοικητικό έλεγχο. Οι στρατηγικές και οι πρακτικές συλλογών δεν έχουν ακόμα πλήρως αναπτυχθεί, ούτως ώστε να ληφθούν υπ' όψιν οι μεταβαλλόμενες περιστάσεις, ούτε άλλωστε και οι νομικές, οργανωτικές, και επιχειρησιακές επιπτώσεις τους είναι πλήρως κατανοητές.

Ο DLF τεκμηριώνει και προωθεί τις στρατηγικές για την ανάπτυξη βιώσιμων, εξελικτικών, ψηφιακών συλλογών και ενθαρρύνει την ανάπτυξη των νέων συλλογών και των υπηρεσιών συλλογής. Ο οργανισμός εργάζεται σ' αυτόν τον τομέα σε δύο κατευθύνσεις: α) νέες σε απευθείας σύνδεση (on-line) συλλογές και υπηρεσίες και β) στρατηγικές και πρακτικές συλλογής.

Όσον αφορά τον τομέα των νέων σε απευθείας σύνδεση συλλογών και των υπηρεσιών συλλογής ο οργανισμός έχει αναπτύξει τα εξής προγράμματα:

*DLF Aquifer: Bringing collections to light*⁶- *DLF Aquifer: Φέρνοντας τις συλλογές στο φως*

Μέσω αυτού, το ψηφιακό περιβάλλον βιβλιοθηκών αναπτύσσεται ταχύτατα και οι βιβλιοθήκες παρέχουν τις ψηφιακές συλλογές και τις υπηρεσίες στις κοινότητές τους με ποικίλους τρόπους. Για να αναπτύχθούν τα καλύτερα δυνατά συστήματα για τους ψηφιακούς πόρους που διανέμονται στο δίκτυο, ο DLF προωθεί την ανάπτυξη του προγράμματος αυτού.

Το πρόγραμμα αναπτύσσει τη μορφή, τα πρωτόκολλα και τις κοινότητες πρακτικής, ώστε να επιτρέπεται η αποτελεσματική χρήση από τους μελετητές, τους δάσκαλους και τους σπουδαστές, του ψηφιακού υλικού βιβλιοθηκών, προκειμένου να συμβάλλει στον αμερικανικό πολιτισμό και την καθημερινή ζωή. Το πρόγραμμα θέτει σε λειτουργία την ιδρυτική ιδέα του DLF, όπως εκφράζεται στην αρχή του καταστατικού ίδρυσής του, το 1995⁷, με στόχους: 1) την εφαρμογή μιας διανεμημένης, ανοικτής ψηφιακής βιβλιοθήκης που προσαρμόζεται στο γενικό θέμα και είναι προσιτή σε ολόκληρο το Διαδίκτυο. Αυτή η βιβλιοθήκη θα αποτελείται από

---

⁶ <http://www.diglib.org/aquifer/>

⁷ <http://www.diglib.org/about/dlfcharter.htm>

τις συλλογές που επεκτείνονται με την πάροδο του χρόνου σε αριθμό και πεδία για να δημιουργηθεί από τη μετατροπή σε ψηφιακή μορφή εγγράφων που βρίσκονται σε άλλες βιβλιοθήκες και αρχεία άλλα, και από την ενσωμάτωση εγγραφών που ήδη υπάρχουν σε ηλεκτρονική μορφή.

Registry of Digital Masters⁸ -Καταχώρηση ψηφιακών πρωτοτύπων

Η καταχώρηση ψηφιακών πρωτοτύπων⁹ είναι ένα κοινό πρόγραμμα του DLF και του OCLC¹⁰ - Online Computer Library Center σχεδιασμένο να καταγράψει τα βιβλία και τα περιοδικά που υπάρχουν σε μορφή page-image, που δημιουργείται σύμφωνα με τις συγκριτικές μετρήσεις επιδόσεων του DLF για τις ψηφιακές αναπαραγωγές. Ένα αρχείο καταχωρήσεων - εγγραφών θα οδηγήσει σε ένα αντίγραφο χρήσης (όπου αυτό είναι εφικτό)· η ύπαρξη ενός αρχείου δίνει μια σιγουριά ότι υπάρχει ένα πρωτότυπο διατήρησης, δεν εγγυάται όμως ότι τα κύρια αρχεία είναι γενικά προσβάσιμα. Η πρώτη φάση της ψηφιακής καταχώρησης έχει ολοκληρωθεί, ενώ διατίθεται και ένας οδηγός, ο οποίος χρησιμοποιεί το πρότυπο καταλογογράφησης MARK 21¹¹ για τα βιβλιογραφικά δεδομένα, καθώς και το παρόν σύστημα καταλογογράφησης του OCLC.

Ο DLF έχει ένα αυξανόμενο ενδιαφέρον για τη βοήθεια του καθορισμού και της διευκόλυνσης της ανάπτυξης των βασικών «υπηρεσιών υποδομής» που απαιτούνται από τις ψηφιακές βιβλιοθήκες. Υπάρχουν πρότυπα¹², τα οποία παρουσιάζουν αυτή την εργασία του οργανισμού καθορίζοντας την ανάγκη για τις απαιτήσεις μιας υπηρεσίας που καταχωρεί την ύπαρξη του ψηφιακά επαναμορφοποιημένου ψηφιακού βιβλίου και των δημοσιευμένων περιοδικών.

Production workflow good practices - Καλές πρακτικές για τη ροή παραγωγής

Συλλογικά, αρκετά είναι γνωστά για το σχέδιο μιας καλής ψηφιακής ροής της παραγωγής, αλλά υπάρχουν πολύ λίγες θέσεις στις οποίες μπορεί κανείς να γυρίσει για να μάθει για τα σχέδια ροής της δουλειάς άλλων ανθρώπων, τις επιλογές τους στην ονομασία αρχείων, τα παθήματα που γίνονται μαθήματα, το διοικητικό λογισμικό που χρησιμοποιείται ή που αναπτύσσεται, κ.λπ. Αυτή η νέα πρωτοβουλία του DLF (άνοιξη του 2004) έχει συγκεντρώσει μια ομάδα σχεδιαστών και διευθυντών

---

⁸ <http://www.diglib.org/collections/reg/reg.htm>

⁹ Διαθέσιμο στην: <http://purl.oclc.org/DLF/collections/reg/OCLCservice>

¹⁰ <http://www.oclc.org/>

¹¹ <http://www.loc.gov/marc/translations.html>

¹² <http://www.diglib.org/collections/reg/reg.htm>

ροής της εργασίας για να αρθρώσει τις ορθές πρακτικές, βασιζόμενη στη συλλογική πείρα του οργανισμού.

Guidelines for the Cataloging of Cultural Objects - Οδηγίες για την καταλογογράφηση των πολιτιστικών αντικειμένων

Ο DLF ένωσε το πρόγραμμα επιχορήγησης του Μουσείου Getty¹³ στην υποστήριξη της Ένωσης Οπτικών Πόρων (VRA – Visual Resources Association)¹⁴ με σκοπό να αναθεωρήσει και να αξιολογήσει τα υπάρχοντα πρότυπα δεδομένων και την τρέχουσα πρακτική, που έχει οδηγήσει στη δημιουργία ενός εγχειριδίου¹⁵ που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την περιγραφή και τεκμηρίωση δεδομένων και πολιτιστικών αντικειμένων και των οπτικών αναπληρώσεων αυτών. Η εργασία που είχε προηγηθεί σχετικά με το θέμα ήταν μία έρευνα σε κοινής χρησιμότητας καταχώρηση σχετικά με τους οπτικούς πόρους. Ακόμη, αναλήφθηκε μια διαδικασία προγραμματισμού για να αξιολογήσει τη σημασία και να αναπτύξει μια λειτουργική προδιαγραφή για ένα προσιτό από τον παγκόσμιο ιστό εργαλείο καταλογογράφησης, που θα βοηθήσει στην ελαχιστοποίηση της περιττής προσπάθειας, που είναι αναγκαίο για τη δημιουργία των υψηλής ποιότητας αναγραφών για τα έργα τέχνης. Η προσπάθεια προετοίμασε υψηλού επιπέδου λογικές και λειτουργικές προδιαγραφές για το εργαλείο αυτό¹⁶.

Archivists' toolkit - «Κουτί εργαλείων» για αρχειονόμους

Διαμορφωμένη εν μέρει σύμφωνα με την εργασία για τον καθορισμό λειτουργικής απαίτησης ενός κοινού εργαλείου καταλογογράφησης για τους οπτικούς πόρους, αυτή η πρωτοβουλία επιδιώκει το σχεδιασμό και την ενδεχόμενη ανάπτυξη μιας ακολουθίας εργαλείων για να υποστηρίξει την αρχειακή εργασία επεξεργασίας. Η εργασία, που χρηματοδοτείται από κοινού από τον DLF και την ψηφιακή βιβλιοθήκη της Καλιφόρνιας (CDL)¹⁷, έχει εξελιχθεί σε μια σημαντική, επιχορηγούμενη, συντονισμένη προσπάθεια που περιλαμβάνει τις βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης (NYU)¹⁸, τις βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου

---

¹³ <http://www.getty.edu/museum>

¹⁴ <http://www.vraweb.org/>

¹⁵ <http://www.vraweb.org/ccoweb//>

¹⁶ <http://www.diglib.org/collections/vrtool/toolframe.htm>,

<http://www.diglib.org/collections/vrtool/nyu0101.htm>,

<http://www.diglib.org/collections/vrtool/vrtgetty.htm>

¹⁷ <http://www.cdlib.org/>

¹⁸ <http://www.nyu.edu/research/>

Καλιφόρνιας-Σαν Ντιέγκο (UCSD)¹⁹ και πέντε κολεγιακές βιβλιοθήκες. Το 2004, το Ίδρυμα Andrew W. Mellon²⁰ χρηματοδότησε το πρόγραμμα «κουτιών εργαλείων» για αρχειονόμους για δύο χρόνια, πρόγραμμα αξίας \$847.000. Αυτή η χρηματοδότηση καλύπτει την περίοδο από την 1η Μαΐου 2004 – 30η Απριλίου 2006. Αυτό το πρόγραμμα, λοιπόν, περιλαμβάνει το προσωπικό στις βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης, τις βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου Καλιφόρνιας-Σαν Ντιέγκο, και τις πέντε κολεγιακές βιβλιοθήκες²¹.

The Academic Image Cooperative (AIC²²) - Ο συνεταιρισμός ακαδημαϊκής εικόνας

Πρόκειται για μια διαδικασία προγραμματισμού, που κινείται με τη χρηματοδότηση του Ιδρύματος Andrew W. Mellon, για να αναπτύξει μια εξελικτική βάση δεδομένων ψηφιακών εικόνων βασισμένων σε προγράμματα σπουδών, που χρησιμοποιούνται για τη διδασκαλία των ερευνητικών μαθημάτων στην ιστορία της τέχνης. Η διαδικασία προγραμματισμού οδήγησε σε μια βάση δεδομένων και συλλογών εικόνων. Ανέπτυξε επίσης τα τεχνικά, οργανωτικά, και πολιτικά πλαίσια που έχουν τη δυνατότητα για τη στήριξη μιας πιό φιλόδοξης σε απευθείας σύνδεση υπηρεσίας, ένα ικανό για αναγνώριση, ανάπτυξη και διάδοση, αριθμό συλλογών εικόνας βασισμένων στα προγράμματα σπουδών και στον ακαδημαϊκό χώρο γενικότερα.

Ακόμη, προσδιορίζει στρατηγικά τις συλλογές εικόνας που αποκρίνονται στον ευρέως διαδεδομένο τρόπο διδασκαλίας και σε άλλο κοινό με ειδικά διαμορφωμένες ανάγκες, όπως το ακαδημαϊκό κοινό. Προβλέπεται ότι αυτές οι συλλογές, συμπεριλαμβανομένης αυτής που αναπτύσσεται από το ίδιο το πρόγραμμα, θα ενσωματωθούν στη βιβλιοθήκη ArtSTOR²³, μια ανεξάρτητη μη κερδοσκοπική οργάνωση που θα αναπτυχθεί, με σκοπό να αποθηκεύσει, και να διανείμει τις ηλεκτρονικά ψηφιακές εικόνες και τα σχετικά ακαδημαϊκά υλικά για τη μελέτη της τέχνης, της αρχιτεκτονικής, και άλλων τομέων στις ανθρωπιστικές επιστήμες.

Scholarly Internre Gateways²⁴ - Ακαδημαϊκές διαδικτυακές πύλες

Ο DLF υποστηρίζει την ανάπτυξη ενός μικρού αριθμού πυλών Διαδικτύου μέσω του οποίου οι χρήστες έχουν πρόσβαση στις διανεμημένες ψηφιακές εγγραφές

¹⁹ <http://www.ucsd.edu/>

²⁰ <http://www.mellon.org/>

²¹ <http://archiviststoolkit.org/index.html>

²² <http://www.diglib.org/collections/aic.htm>

²³ <http://www.artstor.org/info/>

²⁴ <http://www.diglib.org/architectures/testbed.htm>

βιβλιοθηκών των μελών σαν ήταν μέρος μιας ενιαίας ομοιόμορφης συλλογής. Οι πύλες έχουν δημιουργηθεί χρησιμοποιώντας μια τεχνική γνωστή ως συγκέντρωση μεταδεδομένων. Η τεχνική αυτή είναι τεκμηριωμένη σε ένα τεχνικό πλαίσιο που αναπτύσσεται από την Πρωτοβουλία Ανοικτών Αρχείων (Open Archive Initiative - OAI²⁵). Υπό αυτήν τη μορφή, οι συγκεντρωμένες υπηρεσίες, που αναπτύσσονται από τον DLF συμβάλουν σε μια πρακτική αξιολόγηση της τεχνικής συγκέντρωσης και την ύπαρξή της μέσα στις βιβλιοθήκες.

Collection strategies and practices - Strategies for developing sustainable, scaleable digital collections - Στρατηγικές και πρακτικές συλλογής - Στρατηγικές για βιώσιμες, εξελικτικές ψηφιακές συλλογές

Πρόκειται για μία σειρά δημοσιεύσεων που στοχεύει να συγκεντρώσει, να αναθεωρήσει και να τεκμηριώσει τις πρακτικές για τα έγγραφα, που υιοθετούνται από τις βιβλιοθήκες στην ανάπτυξη των ψηφιακών συλλογών τους. Με βάση την έρευνα για την πρακτική στις κύριες ερευνητικές βιβλιοθήκες, οι τίτλοι σειρών συστήνουν τις στρατηγικές για τις αναπτυσσόμενες συλλογές από το εμπορικά παρεχόμενο ηλεκτρονικό περιεχόμενο (Tim Jewell, πανεπιστήμιο της Ουάσιγκτον²⁶), το ψηφιακά επαναμορφοποιημένο περιεχόμενο (Abby Smith, CLIR²⁷), και τις συνδέσεις, που σχετίζονται με την περιεκτικότητα στο Διαδίκτυο στο δημόσιο τομέα (Lou Pitschmann, πανεπιστήμιο του Wisconsin²⁸). Οι μελέτες αυτές παρέχουν σημαντικά εργαλεία απόφασης για εκείνους που αναπτύσσουν τις ψηφιακές συλλογές τους²⁹.

Licensing digital materials. The LIBLICENSE web site - Εξουσιοδοτημένα ψηφιακά υλικά. Ο ιστοχώρος LIBLICENSE

Ο ιστοχώρος LIBLICENSE³⁰, ο οποίος αποτελεί πόρο για τους βιβλιοθηκονόμους χρηματοδοτήθηκε σε φάσεις από την CLIR³¹ και τον DLF. Προσφέρει μία αρχή στη χορήγηση αδειών των πηγών ηλεκτρονικών πληροφοριών για τις βιβλιοθήκες, συμπεριλαμβανομένου του λεξιλογίου, των ορισμών, των βιβλιογραφιών, των συνδέσεων με άλλες σχετικές δικτυακές περιοχές, έναν κατάλογο συζήτησης και πολλά άλλα. Η δικτυακή περιοχή περιλαμβάνει επίσης το ομότιτλο λογισμικό. Συμβατό με τα Windows και το NT, αυτό το ελεύθερα διαθέσιμο

²⁵ <http://www.openarchives.org>

²⁶ http://www.niso.org/news/events_workshops/Collections-06-Speakers.html

²⁷ <http://www.clir.org/pubs/issues/issues24.html>

²⁸ <http://www.clir.org/pubs/abstract/pub98abst.html>

²⁹ <http://www.diglib.org/collections/collstrat.htm>

³⁰ <http://www.library.yale.edu/~license/index.shtml>

³¹ Ο.Π.

λογισμικό ρωτά συστηματικά τους βιβλιοθηκονόμους (ή τους παραγωγούς) σχετικά με τις λεπτομέρειες των πληροφοριών για τις οποίες χορηγείται άδεια και, βασισμένο στην πρώτη αναγραφή, παράγει ένα σχέδιο συμφωνίας άδειας. Το σχέδιο αυτό μπορεί έπειτα να σταλεί στους εκδότες πληροφοριών (ή στους πελάτες) για να χρησιμεύσει ως βάση για τις περαιτέρω διαπραγματεύσεις για τις συμφωνίες αδειών με αποδεκτούς όρους.

Social science and government data libraries - Βιβλιοθήκες δεδομένων κυβερνητικών και κοινωνικών επιστημών

Τον Ιανουάριο του 1999 δημιουργήθηκε ένα εργαστήριο για να ερευνήσει τις κοινές ανάγκες, όπως γίνονται αισθητές από τους διευθυντές στοιχείων κοινωνικών επιστημών και άλλους εμπειρογνώμονες σχετικά με την ανακάλυψη και ανάκτηση των βάσεων δεδομένων, την αξιολόγηση και την ερμηνεία των εναλλακτικών πηγών δεδομένων και της εξαγωγής δεδομένων για την ανάλυση και την παρουσίαση³² των κυβερνητικών και κοινωνικών επιστημών.

---

³² <http://www.diglib.org/collections/ssda/ssdaresults.htm>

ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ο οργανισμός DLF προσδιορίζει, τεκμηριώνει, επικυρώνει, και προωθεί τη θέσπιση προτύπων και καλύτερων πρακτικών, που υποστηρίζουν την αποτελεσματικές απόκτηση, την ανταλλαγή, τη σταθερότητα και την αξιολόγηση των ψηφιακών συλλογών και των υπηρεσιών βιβλιοθηκών. Αναλυτικότερα τα πρότυπα στα οποία έχει εργαστεί και εργάζεται ο οργανισμός είναι τα παρακάτω:

Πρότυπα

*DLF Electronic Resource Management Initiative, Phase 1 - Ηλεκτρονική διοικητική πρωτοβουλία των πόρων DLF, φάση 1*³³

Αυτό το πρόγραμμα ανέπτυξε επιτυχώς τις κοινές προδιαγραφές και τα εργαλεία για τις συμφωνίες αδειών, τις σχετικές διοικητικού χαρακτήρα πληροφορίες, και τις εσωτερικές διαδικασίες, που συνδέθηκαν με τις συλλογές των εξουσιοδοτημένων ηλεκτρονικών πόρων.

*DLF Electronic Resource Management Initiative, Phase 2 - Ηλεκτρονική διοικητική πρωτοβουλία των πόρων DLF, φάση 2*³⁴

Αυτό το πρόγραμμα κεφαλαιοποιεί και επεκτείνει τη διαφάνεια και την επιτυχία της φάσης 1, με μια ιδιαίτερη εστίαση στα πρότυπα δεδομένων, τα ζητήματα σχετικά με την έκφραση αδειών, και τη χρήση δεδομένων.

*Guide to Good Practice: Cataloging Standards for Describing Cultural Objects and Images - Οδηγός για ορθή πρακτική: Πρότυπα καταλογογράφησης για την περιγραφή των πολιτιστικών αντικειμένων και εικόνων*³⁵

Πρόκειται για την αναθεώρηση και αξιολόγηση των υπαρχόντων προτύπων δεδομένων και της τρέχουσας πρακτικής, προκειμένου να συνταχθεί ένα εγχειρίδιο που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να περιγράψει, να τεκμηριώσει και να καταλογογραφήσει τους κατάλογους πολιτιστικών αντικειμένων και τις οπτικές αναπληρώσεις τους.

Metadata Encoding and Transmission Standard (METS³⁶) - Κωδικοποίηση μεταδεδομένων και πρότυπα μετάδοσης

---

³³ <http://www.diglib.org/standards/dlf-erm02.htm>

³⁴ <http://www.diglib.org/standards/dlf-erm05.htm>

³⁵ <http://www.vraweb.org/ccoweb//index.html>

³⁶ <http://www.loc.gov/standards/mets/>

Το πρότυπο αυτό αναφέρεται στην επεξεργασμένη και εκτεταμένη εργασία των μηχανισμών περιγραφής για τα τεχνικά, δομικά, και διοικητικά χαρακτηριστικά των ψηφιακών αντικειμένων.

The Open Archives Initiative (OAI³⁷) - Πρωτοβουλία ανοικτών αρχείων
Πρόκειται για μια διεθνή πρωτοβουλία που αναπτύσσει ένα τεχνικό πλαίσιο για την αποδοτική διάδοση του περιεχομένου των αρχείων μέσω του δικτύου.

Z39.50³⁸

Το Z39.50 είναι ένα διεθνές τυποποιημένο πρωτόκολλο αναζήτησης και ανάκτησης που έχει υιοθετηθεί ευρέως από τις βιβλιοθήκες ως μέσο ενσωμάτωσης της πρόσβασης στις πληροφορίες που διατηρούνται στις διανεμημένες βάσεις δεδομένων.

Archival Authority Control³⁹ - Αρχειακός έλεγχος αρχής

Στο πρότυπο αυτό εκτίθεται μια συνεδρίαση, που περιλαμβάνει μια διεθνή ομάδα αρχειονόμων προκειμένου να αναπτυχθεί ένα τυποποιημένο σχήμα κωδικοποίησης για την καταγραφή και την ανταλλαγή αρχειακών πληροφοριών αρχής.

Πρακτική

The Exchange of Serials Subscription Information⁴⁰ - Ανταλλαγή συνδρομητικών σειρών

Αυτή η νέα «Λευκή Βίβλος» αναθεωρεί το ρεύμα «κατάσταση- της- τέχνης», προσδιορίζοντας τις ευκαιρίες και τα εμπόδια, αλλά και παρουσιάζοντας διάφορες συστάσεις.

Framework of Guidance for Building Good Digital Collections⁴¹ - Πλαίσιο καθοδήγησης για την οικοδόμηση ορθών ψηφιακών συλλογών

Το ίδρυμα υπηρεσιών μουσείων και βιβλιοθήκης (IMLS)⁴² συγκάλεσε ένα φόρουμ για να αναπτύξει ένα πλαίσιο για τα πρότυπα και τις ορθές πρακτικές και για να καθοδηγήσει την ανάπτυξη των ορθών ψηφιακών συλλογών.

The Liblicense Model Licensing Agreement⁴³ - Πρότυπο συμφωνίας χορήγησης αδειών Liblicense

---

³⁷ ο.π.

³⁸ <http://www.diglib.org/architectures/zig0012.htm>

³⁹ <http://www.diglib.org/standards/archdescription.htm>

⁴⁰ <http://www.niso.org/standards/resources/SerialsWP.html>

⁴¹ <http://www.diglib.org/standards/imlsframe.htm>

⁴² <http://www.imls.gov/>

Η άδεια αυτή προσπαθεί να επιτύχει τη συναίνεση στους βασικούς όρους των συμβάσεων για να χορηγηθούν άδειες για τις ψηφιακές πληροφορίες μεταξύ των πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών και των ακαδημαϊκών εκδοτών.

TEI Text Encoding in Libraries⁴⁴ - Κωδικοποίηση κειμένων TEI στις βιβλιοθήκες

Πρόκειται για συστάσεις σχετικά με την αίτηση των οδηγιών TEI και ιδιαίτερα των ορθότερων πρακτικών για την κωδικοποίηση των ηλεκτρονικών κειμένων, που αναπτύχθηκαν για διαφορετικούς σκοπούς.

Methods to Evaluate the Quality of Images and Imaging System⁴⁵ - Μέθοδοι για την αξιολόγηση της ποιότητας των εικόνων και των συστημάτων απεικόνισης

Αξιολόγηση των μεθόδων για την ποιότητα των εικόνων και των συστημάτων εικόνας προκειμένου να καθοριστεί εάν η κοινή δύναμη κριτηρίων αξιολόγησης μπορεί να αναπτυχθεί για να καθοδηγήσει την αξιολόγηση σε οποιοδήποτε επίπεδο.

Guides to Quality in Visual Resource Imaging⁴⁶ - Οδηγοί για την ποιότητα οπτικής απεικόνισης των πόρων

Αυτοί οι οδηγοί σχεδιάζονται για να εξυπηρετήσουν την αυξανόμενη κοινότητα των μουσείων, των αρχείων, και των ερευνητικών βιβλιοθηκών, που μετατρέπουν ψηφιακά το περιεχόμενό τους για να παρέχουν τη μεγαλύτερη δυνατή πρόσβαση στους οπτικούς πόρους τους, καθώς επίσης και για να βοηθήσουν στη διατήρηση των αρχικών υλικών.

The Making of America, Part II Structural Metadata⁴⁷ – Η Παραγωγή της Αμερικής, μέρος II Δομικά μεταδεδομένα

Αυτό το πρόγραμμα εστίασε στις πρόσθετες συλλογές και τους συνδέσμους μεταξύ των κωδικοποιημένων περιγραφών των συλλογών και των ψηφιακών εκδόσεων των αντικειμένων συλλογής.

Making of America, Part IV The American voice, 1850-1870⁴⁸ - Παραγωγή της Αμερικής, μέρος IV Η αμερικανική φωνή, 1850-1870

---

⁴³ ο.π.

⁴⁴ <http://www.diglib.org/standards/tei.htm>

⁴⁵ <http://www.diglib.org/standards/imqualrep.htm>

⁴⁶ <http://www.rlg.org/legacy/visguides/>

⁴⁷ <http://www.diglib.org/standards/dlfoaii.htm>

⁴⁸ <http://www.umd.umich.edu/moa4/>

Αν και όχι ένα αμιγές πρόγραμμα του DLF αυτό καθ' εαυτό, καθορίζει τις συγκριτικές μετρήσεις επιδόσεων και τις οδηγίες για την παροχή ανοικτής γραμμής πρόσβασης στην ποιοτική συντήρηση ψηφιακών βιβλίων.

ΨΗΦΙΑΚΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ

Στηριζόμενες στην εργασία της Επιτροπής για τη Διατήρηση και την Πρόσβαση (CPA)⁴⁹, η CLIR⁵⁰ και ο DLF παραμένουν δεσμευμένοι στη διατήρηση της μακροπρόθεσμης πρόσβασης στο ψηφιακό διανοητικό και μορφωτικό αρχείο. Έχουν ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις πρακτικές πρωτοβουλιών και για την έρευνα στις ανεπαρκώς κατανοητές περιοχές. Η σελίδα αυτή του οργανισμού είναι σύνδεσμος με τις πρωτοβουλίες συντήρησης των CLIR, DLF, και CPA, τις ερευνητικές εκθέσεις, και τις σχετικές πηγές πληροφοριών.

Preservation initiatives - The Global Digital Format Registry - Πρωτοβουλίες διατήρησης - Η παγκόσμια ψηφιακή καταχώρηση μορφής

Τα ακαδημαϊκά όργανα αρχίζουν να δημιουργούν τις ψηφιακές θεσμικές «αποθήκες» στις οποίες η διανοητική έδρα ενός κολεγίου ή ενός πανεπιστημίου μπορεί να διατηρηθεί για να επαναχρησιμοποιήσει και να συλλέξει, όχι μόνο τα άρθρα και τα βιβλία της ολοκληρωμένης ακαδημαϊκής προσπάθειας αλλά και των συνόλων δεδομένων, των παρουσιάσεων, και της σειράς μαθημάτων των σχετικών με το αντικείμενο σπουδών της σχολής. Καθώς αυτή η διαδικασία προωθείται, γίνεται προφανές ότι αυτά τα ιδρύματα πρέπει επίσης να διατηρήσουν τις πληροφορίες για τις διαφορετικές μορφές υπολογιστών, με τις οποίες αυτή η μάζα του υλικού εκφράστηκε. Το φθινόπωρο του 2002, μια μικρή ομάδα μελών του οργανισμού DLF κατευθυνόμενη από το πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ⁵¹ και το Ίδρυμα Τεχνολογίας της Μασαχουσέτης (MIT)⁵² - άρχισε την εργασία του σχεδιασμού ενός κεντρικού, κοινού μέσου καταχώρησης των ψηφιακών δεδομένων, στο οποίο όλα τα συμμετέχοντα όργανα μπορούν να συμβάλουν και να χρησιμοποιούν.

Οι βιβλιοθήκες, που παίρνουν φυσικά μέρος σε τέτοιου είδους συλλογικές εργασίες, ήξεραν αμέσως ότι η ανάγκη δεν ήταν οριακή ούτε για τα μέλη του DLF ούτε για τα αμερικανικά όργανα. Όλα αυτά μέχρι να πραγματοποιηθεί η πρώτη πρόσωπο με πρόσωπο συνεδρίαση στις αρχές του 2003, στην οποία η Ομάδα Καταχώρησης Μορφής (Format Registry Team) είχε εξασφαλίσει το ενδιαφέρον και

---

⁴⁹ <http://www.clir.org/pubs/reports/digpres/digpres.html>

⁵⁰ Ο.π.

⁵¹ <http://www.harvard.edu/>

⁵² <http://web.mit.edu>

την αντιπροσώπευση από την Εθνική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου της Γαλλίας⁵³, του Πανεπιστημίου του Χάρβαρντ⁵⁴, της Μικτής Επιτροπής Συστημάτων Πληροφοριών των Συμβουλίων υψηλότερης και μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο Ηνωμένο Βασίλειο⁵⁵, του JSTOR⁵⁶, της Βιβλιοθήκης του Κογκρέσου⁵⁷, του MIT⁵⁸, της Εθνικής Διοίκησης Αρχείων και Φακέλων⁵⁹, των Εθνικών Αρχείων του Καναδά⁶⁰, του Εθνικού Ιδρύματος Προτύπων και Τεχνολογίας⁶¹, του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης⁶², του Κέντρου Βιβλιοθήκης on line Υπολογιστών⁶³, του Πανεπιστημίου της Πενσυλβανίας⁶⁴, του Πανεπιστημίου του Στάνφορντ⁶⁵, της Βρετανικής Βιβλιοθήκης⁶⁶, της Ψηφιακής Βιβλιοθήκης της Καλιφόρνια⁶⁷, του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Διαδικτύου⁶⁸, της Ομάδας Εργασίας Εφαρμοσμένης Μηχανικής Διαδικτύου⁶⁹, της Ομάδας Ερευνητικών Βιβλιοθηκών⁷⁰, και του Γραφείου Δημόσιων Αρχείων του Ηνωμένου Βασιλείου⁷¹.

Κατά τη διάρκεια δύο μακροχρόνιων συνεδριάσεων και πολλών ανταλλαγών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, έχει σημειωθεί αξιοπρόσεκτη πρόοδος προς το σχέδιο ενός τρόπου Παγκόσμιας Καταχώρησης Ψηφιακών Μορφών. Έχουν αναπτυχθεί τα παραδείγματα για το πώς μία τέτοια καταχώρηση θα χρησιμοποιούνταν για να εξετάσει τις περιπτώσεις χρήσης, έχει αποφασιστεί τι αποτελεί μία «μορφή» και τι είναι μόνο μια παράγωγη φόρμα μίας μορφής και αρθρώνει μια σειρά υπηρεσιών που μπορεί να «χτιστεί» πάνω από μία κεντρική καταχώρηση. Παραδείγματος χάριν, η καταχώρηση θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για να ελέγξει πως ό, τι κάποιος λαμβάνει σε μια «αποθήκη» είναι στην πραγματικότητα η μορφή, που ο άνθρωπος καταθέτης λέει ότι είναι (καλύτερα

---

⁵³ <http://www.bnf.fr>

⁵⁴ ο.π.

⁵⁵ <http://www.rsc-sw-scotland.ac.uk>

⁵⁶ <http://www.jstor.org>

⁵⁷ <http://www.loc.gov/index.html>

⁵⁸ ο.π.

⁵⁹ <http://www.archives.gov>

⁶⁰ <http://www.collectionscanada.ca>

⁶¹ <http://www.nist.gov>

⁶² <http://www.nyu.edu>

⁶³ <http://www.oclc.org>

⁶⁴ <http://www.upenn.edu>

⁶⁵ <http://www.stanford.edu>

⁶⁶ <http://www.bl.uk>

⁶⁷ <http://www.cdlib.org>

⁶⁸ <http://www.iab.org>

⁶⁹ <http://www.ietf.org>

⁷⁰ ο.π.

⁷¹ <http://www.nationalarchives.gov.uk/default.htm>

δηλαδή να γνωρίζει κανείς απ' την αρχή τη μορφή που θα χρησιμοποιήσει, παρά να ανακαλύψει εκ των υστέρων ότι το σύστημά του δεν υποστηρίζει τη μορφή που έχει επιλέξει). Η, η υπηρεσία θα μπορούσε να δηλώσει στο χρήστη ότι η μορφή που μόλις «φορτώθηκε» είναι άγνωστη σ' αυτήν και επομένως πρέπει να καταχωρηθεί (μια πράξη που ωφελεί όλους τους χρήστες της υπηρεσίας).

Τον Αυγούστο του 2003, παρουσιάστηκε το σχέδιο αυτό στην IFLA⁷², τη Διεθνή Ομοσπονδία Βιβλιοθηκών, στο Βερολίνο. Οι συμμετέχοντες υποστήριξαν έντονα μια τέτοια υπηρεσία και πρόσφεραν πολύτιμη επανατροφοδότηση στον τρόπο με τον οποίο θα έπρεπε να δουλέψει το σύστημα και σε πόσα σημεία πρέπει να στεγαστεί, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί σε παγκόσμια κλίμακα. Πρέπει, βέβαια, να γίνει ακόμα πολύ δουλειά για να δομηθεί αυτή η υπηρεσία, για να καθιερωθεί ένα επιχειρησιακό πρότυπο για τη στήριξή της, για την ανάπτυξη ενός πρωτύπου και την εξέτασή του στον πραγματικό κόσμο, αλλά και για να δημιουργηθούν οι μηχανισμοί για την εποίκιση και χρησιμοποίησή του. Εν τούτοις, η εργασία που έχει γίνει στα στάδια προγραμματισμού δείχνει ότι το πρόγραμμα βρίσκεται σε καλό δρόμο για την κάλυψη ενός κρίσιμου κενού στη διεθνή ψηφιακή αρχιτεκτονική διατήρησης.

Αυτήν την περίοδο, το πανεπιστήμιο της Πενσυλβανίας αναπτύσσει μια υπηρεσία καταχώρισης προτύπων για να εξετάσει διάφορα σχέδια για μία μορφή καταχώρισης. Το πρόγραμμα με την ονομασία Fred - Format Registry Demonstration⁷³ επιτρέπει στα ενδιαφερόμενα συμβαλλόμενα μέρη να βοηθήσουν, να παρακολουθήσουν και να διατηρήσουν τις πληροφορίες μορφής, που ήδη έχουν. Ο «Fred» δεν προορίζεται ο ίδιος για να είναι η παγκόσμια καταχώριση μορφής, αλλά μάλλον μια δοκιμή για τις ιδέες σχετικά με το πώς να σχεδιαστεί, να δομηθεί, και να διατηρηθεί μία τέτοιου είδους βάση καταχώρισης.

National Digital Information Infrastructure Preservation Program - Εθνικό Πρόγραμμα Διατήρησης Ψηφιακής Υποδομής Πληροφοριών

Τον Δεκέμβριο του 2000, το αμερικανικό Κογκρέσο κατηύθυνε τη βιβλιοθήκη του να δημιουργήσει το εθνικό ψηφιακό πρόγραμμα υποδομής και διατήρησης πληροφοριών (NDIIPP⁷⁴) και παρείχε μέχρι \$100 εκατομμύρια για αυτόν το λόγο. Οι αρχικοί στόχοι του είναι να προσδιοριστεί και να συντηρηθεί το σημαντικό ψηφιακό περιεχόμενο που βρίσκεται σε κίνδυνο, μέσω της υποστήριξης της βελτίωσης των

---

⁷² <http://www.ifla.org>

⁷³ <http://tom.library.upenn.edu/fred>

⁷⁴ <http://www.digitalpreservation.gov/index.html>

εργαλείων, των προτύπων, και των μεθόδων για την ψηφιακή διατήρηση και την ανάπτυξη μιας εθνικής στρατηγικής ψηφιακής συλλογής και διατήρησης και την καθιέρωση ενός δικτύου συνεργατών δεσμευμένων σε αυτούς τους στόχους. Από την έναρξή του, το πρόγραμμα έχει συνεργαστεί στενά με τον DLF και τους συνεργάτες του για να προωθήσει τους αμοιβαίους ψηφιακούς στόχους διατήρησης.

Οι συνεργάτες του προγράμματος στη διατήρηση είναι οκτώ κορυφαίοι οργανισμοί, υποβοηθούμενοι από πάρα πολλούς συνεργάτες, οι οποίοι έχουν ενωθεί με το NDIIPP στην ανάπτυξη μιας εθνικής συνεργασίας για να συλλάβουν τα ψηφιακά υλικά πολιτιστικής και ιστορικής αξίας και για να βελτιώσουν τις τεχνικές ψηφιακού περιεχομένου με την πάροδο του χρόνου. Πολλές από αυτές τις οργανώσεις είναι και μέλη του DLF. Τα έργα συντήρησης περιλαμβάνουν τέτοια θέματα, όπως την καθιέρωση εθνικών προτύπων για τη διατήρηση των ψηφιακών δημόσιων τηλεοπτικών προγραμμάτων, την ανάπτυξη εργαλείων αρχειοθέτησης του Ιστού, για τη διατήρηση των κυβερνητικών και πολιτικών πληροφοριών και για τη διάσωση του περιεχομένου που βρίσκεται σε κίνδυνο, σχετικά με τον πολιτισμό και την ιστορία.

Digital Archiving and Long-Term Preservation (DIGARCH⁷⁵) - Πρωτοποριακή ψηφιακή διατήρηση

Το NDIIPP και το Εθνικό Ίδρυμα Επιστημών (National Science Foundation-NSF⁷⁶) ένωσαν τις δυνάμεις τους για την καθιέρωση μιας ψηφιακής αρχειοθέτησης και ένα μακροπρόθεσμο ερευνητικό πρόγραμμα διατήρησης χρηματοδοτώντας με \$3.000.000 10 έργα, που ερευνούν τη μακροπρόθεσμη διαχείριση των ψηφιακών πληροφοριών. Τρία προγράμματα οδηγούνται από τον DLF και τα όργανα των μελών του. Το DIGARCH αναφέρεται στην έρευνα των κεφαλαίων για την ψηφιακή διατήρηση με έμφαση στα ψηφιακά πρότυπα αποθήκευσης, τα εργαλεία, τις τεχνολογίες και τις διαδικασίες αλλά και στα οργανωτικά, οικονομικά και τα ζητήματα πολιτικής. Τα προγράμματα κυμαίνονται από τη συντήρηση των σύνθετων τύπων αρχείων, όπως τα ωκεανογραφικά αρχεία από τα βαθύβια υποβρύχια σκάφη, στον προγραμματισμό για τις απαιτήσεις διατήρησης και από την αυτοματοποίηση των μεταδεδομένων μέχρι τη δημιουργία κινήτρων προς τους δημιουργούς για την κατάθεση των αρχείων τους. Όλα τα προγράμματα DIGARCH αναμένεται να παραγάγουν τα αποτελέσματα της μελέτης τους σε ένα έτος.

---

⁷⁵ <http://www.nsf.gov/pubs/2004/nsf04592/nsf04592.htm>

⁷⁶ <http://www.nsf.gov>

Copyright and Preservation - Πνευματικά δικαιώματα και διατήρηση

Η παράγραφος 108 της ομάδας μελέτης, που ονομάζεται από το τμήμα του νόμου των αμερικανικών πνευματικών δικαιωμάτων, το οποίο παρέχει τις περιορισμένες εξαιρέσεις για τις βιβλιοθήκες και τα αρχεία, επανεξετάζει αυτές τις απαλλαγές λαμβάνοντας υπόψη το πώς οι ψηφιακές τεχνολογίες έχουν μετασχηματίσει τους τρόπους που οι εργασίες δημιουργούνται, διαδίδονται, διατηρούνται, αρχειοθετούνται, και γίνονται προσιτές. Ο τρέχων νόμος πνευματικών δικαιωμάτων δεν αντιμετωπίζει επαρκώς πολλά ζητήματα, τα οποία είναι μοναδικά στα ψηφιακά μέσα. Η ομάδα συστήνει πώς να αναθεωρηθεί ο νόμος περί πνευματικών δικαιωμάτων, προκειμένου να ισορροπηθούν οι ανάγκες των κατόχων, των βιβλιοθηκών, και των αρχείων πνευματικών δικαιωμάτων.

Preservation of electronic scholarly journals - Διατήρηση των ακαδημαϊκών ηλεκτρονικών περιοδικών

Πρόκειται για μία πρακτική πρωτοβουλία προκειμένου να προσδιοριστεί και να δομηθεί η συναίνεση γύρω από τις κατάλληλες αρχειακές πρακτικές, καθώς και να διευκολυνθεί η ανάπτυξη των μόνιμων ψηφιακών αρχειακών μέσων - χώρων αποθήκευσης για τα ακαδημαϊκά ηλεκτρονικά περιοδικά. Περιλαμβάνεται ένας ιστοχώρος⁷⁷ για ένα πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από το Ίδρυμα Andrew W. Mellon⁷⁸ για να προγραμματίσει τις μακροπρόθεσμες αρχειακές λύσεις για τα ακαδημαϊκά ηλεκτρονικά περιοδικά.

Ακόμη περιλαμβάνονται και ερευνητικές εκθέσεις διαχείρισης κινδύνων, σχετικών με την ψηφιακή πληροφορία βασισμένες σε μια έρευνα που διεξάγεται από την πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη του Cornell⁷⁹ για την αξιολόγηση των κινδύνων για τις ψηφιακές μορφές αρχείων κατά τη διάρκεια διασποράς. Η έκθεση περιλαμβάνει και ένα εγχειρίδιο που θα βοηθήσει το προσωπικό βιβλιοθηκών να προσδιορίσει τους πιθανούς κινδύνους που συνδέονται με τις ψηφιακές πληροφορίες διασποράς. Κάθε τμήμα του εγχειριδίου ανοίγει με μια συνοπτική περίληψη ζητημάτων και ακολουθείται από τις ερωτήσεις που θα καθοδηγήσουν τους χρήστες στην ολοκλήρωση μιας αξιολόγησης του κινδύνου. Τα παραρτήματα περιλαμβάνουν

---

⁷⁷ <http://www.diglib.org/preserve/ejp.htm>

⁷⁸ Ο.Π.

⁷⁹ <http://www.library.cornell.edu/>

επίσης δύο περιπτωσιολογικές μελέτες για τη διασπορά: μία για τα αρχεία εικόνας και μία για τα αριθμητικά αρχεία⁸⁰.

---

⁸⁰ <http://www.clir.org/pubs/abstract/pub93abst.html>, <http://www.clir.org/pubs/abstract/pub77.html>,
<http://www.clir.org/pubs/film/film.htm>, <http://www.clir.org/pubs/abstract/pub63.html>,
<http://www.nla.gov.au/padi/>

ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΧΡΗΣΤΕΣ

Σε μια ψηφιακή βιβλιοθήκη, το πώς δημιουργούνται οι πληροφορίες, συγκεντρωμένες στις συλλογές, και το πώς παρουσιάζονται οι σε απευθείας σύνδεση επιρροές αλλά και εάν, και μέχρι ποιο σημείο, καθώς και πώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν, είναι ζητήματα κεφαλαιώδους σημασίας

Σε αυτήν την ζωτικά σημαντική περιοχή ο DLF υποστηρίζει τις πρωτοβουλίες που θα βοηθήσουν τις βιβλιοθήκες: να δημιουργήσουν καλύτερες, πιο χρήσιμες, και περισσότερες χρησιμοποιήσιμες σε απευθείας σύνδεση συλλογές και υπηρεσίες, να συγκεντρώσουν και να αναλύσουν τις πληροφορίες που αποκαλύπτουν πώς και γιατί η χρήση βιβλιοθηκών αλλάζει, να δομήσουν τις υπηρεσίες υποστήριξης χρηστών που είναι αποτελεσματικές και αρμόδιες στα εξελισσόμενα σε απευθείας σύνδεση περιβάλλοντα βιβλιοθηκών.

DLF Scholars' Panel – Ακαδημαϊκή Συγκέντρωση DLF⁸¹

Η ώθηση που οδήγησε σε αυτήν τη συγκέντρωση και στις συζητήσεις που ακολούθησαν ήταν μια κοινή επιθυμία, ώστε να μαθευτεί από τους εργαζόμενους μελετητές τι εκτιμούν και τι χρειάζονται από τις ψηφιακές υπηρεσίες βιβλιοθηκών - για να εξεταστεί η αντίθεση μεταξύ των επιθυμιών των χρηστών των βιβλιοθηκών απέναντι στις εκφρασμένες ανάγκες των μελετητών. Όλοι όσοι παραβρέθηκαν συμμετέχουν βαθιά στη δημιουργία και τη χρησιμοποίηση της ψηφιακής περιεκτικότητας σε βιβλιοθήκες, συχνά και σε συνεργασία με ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες. Η συζήτηση κυμάνθηκε ευρέως σε θέματα όπως η συνενωμένη σε ομοσπονδία έρευνα, οι φιλοδοξίες μαζικής ψηφιοποίησης, οι θεσμικές αποθήκες, τα εργαλεία, τα μεταδεδομένα, το διδακτικό υλικό, την ψηφιακή διατήρηση, τις σε απευθείας σύνδεση κοινότητες και τα παραδείγματα της «νέας υποτροφίας». Η έκθεση συγκεντρώνει τα κύρια συμπεράσματά της υπό τους ακόλουθους τίτλους: Εμπόδια στις ψηφιακές υποτροφίες. Η ανάγκη για εργαλεία. Υπηρεσίες: Αποθήκες και μεταδεδομένα διασποράς. Ψηφιακές συλλογές βιβλιοθήκης. Διαστάσεις και χρήση του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος πληροφοριών.

Σε συνεργασία με το Council on Library and Information Resources - CLIR⁸², και ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες, ο DLF κίνησε μια διαδικασία προγραμματισμού για να καθορίσει και να ενισχύσει την κατανόηση για το πώς και γιατί η χρήση βιβλιοθηκών αλλάζει. Σε μια εναρκτήρια συνάντηση τον Μάρτιο του 2001, που συγκάλεσαν τα

⁸¹ <http://www.diglib.org/use/scholars0406/>

⁸² <http://www.clir.org/>

μέλη της ομάδας για να εξετάσουν τη «Λευκή Βίβλο», η οποία περιέγραφε τις σημαντικές τάσεις για τη χρήση βιβλιοθηκών και τεκμηριώνει τους σημαντικότερους τομείς για την περαιτέρω έρευνα. Η μελέτη που αναπτύχθηκε από αυτήν την συνεδρίαση είχε ως επιδίωξη να ληφθούν στοιχεία για το πώς, η σχολή και οι σπουδαστές στα πανεπιστήμια και τα κολέγια, αντιλαμβάνονται και χρησιμοποιούν την ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη ως τμήμα του γενικού ακαδημαϊκού περιβάλλοντος πληροφοριών τους. Τέτοια γνώση είναι ανεκτίμητη για τις βιβλιοθήκες και τα πανεπιστήμια στον προγραμματισμό των υπηρεσιών πληροφοριών για να εστιάσουν ρητά στις τρέχουσες και αναδυόμενες ανάγκες της σχολής και των σπουδαστών τους, και για να αποφύγουν αυτό που δεν είναι, ή δεν μπορεί πλέον να είναι, σημαντικό. Η ακαδημαϊκή κοινότητα θα ωφεληθεί επίσης, καθώς ως εκδότες και οι προμηθευτές που εξυπηρετούν την αγορά εκπαίδευσης δημιουργούν τα καλύτερα προϊόντα πληροφοριών βασισμένα σε μια αυξανόμενη γνώση αναγκών των χρηστών. Η μελέτη ολοκληρώθηκε στις αρχές του 2003 και δημοσιεύθηκε το φθινόπωρο του ίδιου χρόνου⁸³.

Assessing quality in digital reference -Ποιότητα αξιολόγησης ψηφιακών αναφορών

Ο DLF, το OCLC και το πανεπιστήμιο των Συρακουσών⁸⁴ συνέβαλαν στην υποστήριξη μιας μελέτης για την ανάπτυξη των μεθόδων αξιολόγησης της ποιότητας των υπηρεσιών ψηφιακής αναφοράς, εξέτασαν και καθόρισαν τα μέτρα και τα ποιοτικά πρότυπα για να περιγράψουν τις υπηρεσίες ψηφιακής αναφοράς και παρήγαγαν έναν οδηγό που περιγράφει τον τρόπο συλλογής και έκθεσης στοιχείων για αυτά τα μέτρα και πρότυπα⁸⁵.

Usage and usability assessment. Library practices and concerns⁸⁶ - Αξιολόγηση της χρήσης και της δυνατότητας χρησιμοποίησης. Πρακτικές και ανησυχίες βιβλιοθηκών

Πρόκειται για μία έρευνα σχετικά με τις πρακτικές που χρησιμοποιούνται από τον DLF και τα όργανα των μελών του για την αξιολόγηση της χρήσης και τη δυνατότητα της χρησιμοποίησης των σε απευθείας σύνδεση συλλογών και των υπηρεσιών τους. Η μελέτη παρέχει μια περίληψη των τρεχουσών πρακτικών και δίνει

---

⁸³ <http://www.diglib.org/pubs/scholinfor/>

⁸⁴ <http://www.syr.edu/>

⁸⁵ <http://quartz.syr.edu/quality/>

⁸⁶ <http://www.clir.org/pubs/abstract/pub105abst.html>

ιδιαίτερη προσοχή σε εκείνες που παρουσιάζουν αποδείξεις, προκειμένου να είναι αποτελεσματικότερες.

ΔΟΜΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

Όσον αφορά τις πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη της δομής της ψηφιακής βιβλιοθήκης ο DLF επιδιώκει: να καθορίσει, να διευκρινίσει, και να αναπτύξει τα πρότυπα για τα ψηφιακά συστήματα βιβλιοθηκών και τα τμήματα συστημάτων, να ανιχνεύσει το καλύτερο τεχνικό περιβάλλον και να ενθαρρύνει την ανάπτυξη των ενδεχομένως σημαντικών τάσεων και πρακτικών. Ακόμη, να ενθαρρύνει τη διάδοση της τεχνολογίας και τις πληροφορίες που μοιράζονται μεταξύ των μελών του DLF, και μεταξύ του DLF και των κατάλληλων εμπορικών τομέων και να διαβιβάσει τις τεχνικές κατευθύνσεις και τις ολοκληρώσεις του DLF σε ένα ευρύτερο ακροατήριο. Αυτές οι σελίδες παρέχουν τις πληροφορίες για τις τρέχουσες και προηγούμενες πρωτοβουλίες DLF σε αυτήν την περιοχή⁸⁷.

---

⁸⁷ <http://www.diglib.org/use.htm>

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από το σύνολο του έργου του οργανισμού, όπως αυτό παρουσιάστηκε, συνάγεται με ευκολία το συμπέρασμα, ότι ο DLF έχει συμβάλει καθοριστικά στη διαμόρφωση της ψηφιακής βιβλιοθήκης, με την ευρύτερη έννοια που μπορεί ο ορισμός να λάβει. Η δημιουργία του έγινε, προκειμένου να αντιμετωπιστούν ανάγκες που προέκυψαν ήδη από το 1995, όταν ο όρος «ψηφιακή βιβλιοθήκη» δεν είχε ακόμη πλήρως καθοριστεί, συζητούνταν όμως ευρέως –κυρίως στον ακαδημαϊκό χώρο, ο οποίος άλλωστε ουσιαστικά ανέδειξε την ανάγκη δημιουργίας των βιβλιοθηκών τέτοιου τύπου.

Με την ανάπτυξη στα μέσα της δεκαετίας του 1990 του Παγκόσμιου Ιστού και παράλληλα με την αντίληψη του τι μία τέτοια ανάπτυξη μπορεί να προσφέρει στους τομείς των βιβλιοθηκών άρχισαν όλες οι μεγάλες βιβλιοθήκες να δραστηριοποιούνται, προκειμένου να προλάβουν τις εξελίξεις, με σκοπό –φυσικά- να ικανοποιήσουν τις ανάγκες των χρηστών τους. Εύλογο είναι ότι πρώτες ξεκίνησαν οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες δίνοντας σιγά - σιγά τη σκυτάλη και στις άλλες μεγάλες βιβλιοθήκες.

Ο οργανισμός των ψηφιακών βιβλιοθηκών ξεκίνησε τις εργασίες του το 1995. Στα πρώτα του βήματα όρισε τον τρόπο λειτουργίας⁸⁸ του, μέσω του οργανισμού που συνέταξε⁸⁹, την πολιτική των μελών του⁹⁰, των νόμων, που διέπουν εφ' εξής τη λειτουργία του⁹¹ και φυσικά μέσω του καταστατικού του χάρτη⁹². Εντύπωση προκαλεί ότι επίσημα αποδόθηκε από τον οργανισμό ο ορισμός της ψηφιακής βιβλιοθήκης, μόλις το 1998⁹³.

Στη συνέχεια ο οργανισμός –κρίνοντας πάντα από το έργο, που μέχρι σήμερα έχει παρουσιάσει- αναδείχθηκε από τους πρωτοπόρους στο χώρο των ψηφιακών βιβλιοθηκών. Τα περισσότερα από τα πρότυπα που σήμερα ισχύουν στο χώρο αναδείχθηκαν από τον DLF. Καθώς όλα έχουν αναπτυχθεί στο κύριο σώμα της εργασίας, αυτό που θα μπορούσε να ειπωθεί εδώ είναι ότι στο σύνολό τους συνέβαλαν στην ανάπτυξη της έρευνας, δημιούργησαν την αρχή για νέα πρότυπα και πρακτικές στο χώρο των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών αρχικά, αλλά στη συνέχεια σε

⁸⁸ <http://www.diglib.org/about/dlfmission.htm>

⁸⁹ <http://www.diglib.org/about/dlforganization.htm>

⁹⁰ <http://www.diglib.org/about/members.htm>

⁹¹ <http://www.diglib.org/about/orgbylaws.htm>

⁹² <http://www.diglib.org/about/dlfcharter.htm>

⁹³ Ο.π.

όλων των ειδών της βιβλιοθήκες, τα αρχεία και τα μουσεία. Ακόμη, στο χώρο των εκδόσεων, είτε περιοδικών είτε μονογραφιών, δόθηκε νέα ώθηση, μέσω του έργου του οργανισμού.

Ο οργανισμός, όπως έχει ήδη αναφερθεί, είναι επιχορηγούμενος –τόσο από τα μέλη αυτού (τα οποία απαρτίζονται από τις σημαντικότερες βιβλιοθήκες, παγκοσμίως) όσο και από ανεξάρτητα Ιδρύματα, τα οποία στηρίζουν το έργο του ηθικά και οικονομικά. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί ότι κατά την τελευταία έκθεση του οργανισμού το 2006, του δόθηκε απεριόριστη συνέχεια στο έργο του και του εξασφαλίστηκε κυβερνητική προστασία και συνεργασία με κορυφαίους συνεργάτες στο χώρο της ψηφιακής βιβλιοθήκης και συλλογής, γενικά.

Εύκολα, λοιπόν, μπορεί κανείς να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ο οργανισμός αυτός όχι μόνο υπήρξε ένας από τους πρωτοπόρους στο χώρο, αλλά και ότι συνεχίζει να προσφέρει τα μέγιστα σε έναν τομέα, ο οποίος αναπτύσσεται καθημερινά με ρυθμούς που πλέον δεν μπορεί κανείς να προβλέψει. Δεν αναφερόμαστε, βέβαια, στον τομέα της ψηφιακής βιβλιοθήκης ειδικά, αλλά γενικότερα στον τομέα της γνώσης –που πάντα υπήρξε, αλλά στον 21^ο αιώνα ένα παραπάνω, ανεξάντλητη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. <http://www.rlg.org/index.php>
2. <http://is.gseis.ucla.edu/research/dl/index.html>
3. <http://www.dlib.org/social/overview.html>
4. <http://portal.acm.org/citation.cfm?id=226931.226964>
5. <http://www.coe.missouri.edu/~DL/iDLR/sitelist1.php?searchterm=social+aspects+of+information>
6. <http://www.diglib.org/standards/imqualrep.htm>